

Zdefiniowanie pojęcia Gospodarki Morskiej, klasyfikacja statystyczna wszystkich gospodarczych działalności morskich i metody obliczania Wskaźnika Wartości Dodanej Brutto w celu analizowania wartości dodanej brutto Gospodarki Morskiej i jej udziału w Produkcie Regionalnym/Krajowym Brutto.

PROJEKT 1.

w ramach .... Programu Operacyjnego ..... ze środków .....

Czas trwania .....miesiące

Projekt ma charakter regionalny ale zarazem ponadlokalny, ogólnopolski i międzynarodowy zbieżny z podejmowanymi działaniami renomowanych instytucji, organizacji krajów i samej instytucji Unii Europejskiej. Wyniki zrealizowanego projektu służyć będą całej gospodarce polskiej i europejskiej zgodnie ze stosowanymi metodami światowymi, europejskimi i zaleceniami Parlamentu Europejskiego.

Projekt nawiązuje bezpośrednio do:

- **Regionalnych Strategii Innowacyjnych i Transferu Wiedzy** w tworzeniu sieci innowacji, powstawaniu i rozwoju kierunków studiów i programów nauczania dotyczących klastrów

- **Strategii Województwa Zachodnio Pomorskiego**

- **Strategii Lizbońskiej Regionalnej Strategii Innowacji**

- **Stanowiska Parlamentu Europejskiego z dnia 12 lipca 2007 dotyczącej wspólnej polityki morskiej**

„ popiera zintegrowane sformułowane po raz pierwszy podejście do polityki morskiej dotyczących takich morskich obszarów jak: stocznie, żegluga, bezpieczeństwo, turystyka, rybactwo, porty, środowisko, badania, przemysł, planowanie przestrzenne i inne”

- **Stanowiska European Science Foundation, Marine Board, Strasburg**, którego jedynym polskim członkiem w imieniu PAN jest Instytut Oceanologii:

„Europejska wspólnota badań morskich potwierdza kluczową rolę morskiej nauki i technologii w rozwijaniu europejskiej gospodarki morskiej.”

- **Stanowiska Komitetu Europejskiego Rady Ministrów RP w dniu 28 października 2005:**

„ Występujące różnice w zakresie definiowania pojęcia „gospodarka morską” oraz w zarządzaniu gospodarką morską przez poszczególne państwa członkowskie dowodzą, iż istnieje potrzeba efektywnej koordynacji działań w tym sektorze na szczeblu wspólnotowej”.

- **Stanowiska Polski do Zielonej Księgi z dnia 30 kwietnia 2007** dotyczącej wspólnej polityki morskiej UE :

„Przyszła polityka morska powinna obejmować zadania związane z identyfikacją i integracją przemysłów morskich uczestniczących w tworzeniu wartości dodanej dla europejskiej gospodarki morskiej.

Tytuł Projektu 1:

Zdefiniowanie pojęcia Gospodarki Morskiej, klasyfikacja statystyczna wszystkich gospodarczych działalności morskich i metody obliczania Wskaźnika Wartości Dodanej Brutto w celu

analizowania wartości dodanej brutto Gospodarki Morskiej i jej udziału w Produkcie Regionalnym/Krajowym Brutto.

(Definition of Maritime Economy, its all economical maritime activities Statistics /Database and method of measuring Value Added Index, in order to analyze Maritime Economy Gross Value Added and its share in the Gross Regional and National Product)

I. Definicja pojęcia Gospodarka Morska

Uzasadnienie:

Dotychczas stosowane w polskiej jak i zagranicznej literaturze różne klasyfikacje Gospodarki Morskiej nie odpowiadają oczekiwaniom środowisk naukowych, biznesowych oraz administracji regionalnej i centralnej.

Unowocześnienia wymaga również przyjęta na potrzeby polskiej statystyki publicznej koncepcja gospodarki morskiej wraz z ustalonym zakresem rodzajów działalności do niej zaliczanych.

Wykazały to międzynarodowe i międzynarodowe komentarze do zapisów Zielonej Księgi wspólnej polityki morskiej UE.

Skutkiem tego nie jest znany pełny zakres gospodarowania związany ze środowiskiem morskim i zlewiskami i jego znaczenie w gospodarce narodowej.

Tym samym, ten zakres gospodarowania nie stanowi przedmiotu analizy w ujęciu planowania przestrzennego w skali ogólnokrajowej i jest niedoceniany w centralnych władzach wykonawczych.

Niesłuszne są też i takie poglądy, że gospodarowanie związane ze środowiskiem morskim i zlewiskami nie stanowi jednorodnego podmiotu jako wyróżniającej się części gospodarki danego regionu i kraju.

Przykładowy zestaw polskich **prób** definicji gospodarki morskiej

Według ustawy z dnia 24 lipca 1999:

Wymieniony dział „gospodarka morska” obejmuje sprawy:

1. Transport morski
2. Obszary morskie
3. Porty i przystanie morskie
4. Racjonalne korzystanie z żywych zasobów morza
5. Ochrona środowiska morskiego

Według Ministerstwa Gospodarki Morskiej – wrzesień 2006:

Obszary gospodarki morskiej:

1. Transport morski
2. Porty morskie
3. Transport wodny śródlądowy
4. Przemysł okrętowy
5. Eksploatacja morskich zasobów naturalnych
6. Rybołówstwo morskie, rybactwo i przetwórstwo ryb
7. Badania naukowe i rozwój
8. Edukacja i zasoby ludzkie
9. Administracja morska i śródlądowa
10. Dziedzictwo morskie i świadomość morska społeczeństwa
11. Turystyka morska i śródlądowa

Według zapisu Urzędu Statystycznego:

Gospodarka morska jako dział nie jest wyodrębniona zarówno w Europejskiej Klasyfikacji (EKD) jak i w Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Uwzględniając jednak specyficzne cechy charakteryzujące gospodarkę morską można ją **umownie** traktować jako pewną całość.

Do podstawowego zakresu gospodarki morskiej przyjęto rodzaje działalności wybrane z następujących sekcji EKD:

- a. Sekcja B: rybołówstwo w wodach morskich, działalność usługowa związana z rybołówstwem
- b. Sekcja D: budowa i naprawa statków i łodzi, przetwarzanie i konserwowanie ryb i produktów rybołówstwa
- c. Sekcja G: sprzedaż hurtowa i detaliczna ryb
- d. Sekcja I: morski przybrzeżny transport wodny, przeładunek i składowanie towarów w portach morskich, pozostała działalność wspierająca dla transportu morskiego, działalność innych agencji transportowych
- e. Sekcja K: prowadzenie prac badawczych – rozwojowych – dla gospodarki morskiej
- f. Sekcja L: kierowanie i udział w pracach mających na celu zwiększenie efektywności gospodarowania – urzędy morskie
- g. Sekcja M: szkolnictwo morskie

Według niektórych instytutów z okresy 2003 – 2006 działami gospodarki morskiej są:

1. Żegluga morska
2. Porty morskie
3. Żegluga śródlądowa
4. Przemysł okrętowy i wyposażenia okrętowego
5. Morski przemysł wydobywczy
6. Rybołówstwo morskie
7. Szkolnictwo morskie i instytuty badawcze
8. Administracja morska i śródlądowa
9. Turystyka morska
10. Usługi morskie

Względnie do gospodarki morskiej należą tylko:

1. Porty morskie
2. Żegluga morska
3. Budownictwo okrętowe
4. Rybołówstwo morskie

Żadna z wyżej wymienionych definicji nie dysponuje wystarczającymi argumentami na pełną weryfikację i wiarygodność gdyż nie posiada podstawowych informacji i danych statystycznych odnośnie nazw i ilości **morskich działalności gospodarczych**, nie zna ich **wartości dodanej brutto**, ich udziału w **Produkcie Krajowym Brutto** i przepływu kapitałów pomiędzy nimi.

Aby nadać **gospodarce morskiej** cechę **odrębnej** działalności gospodarczej to musi ona posiadać wszystkie podstawowe elementy jakie posiada pojęcie **“gospodarka”**. Prezentowane dla Projektu nasze modelowe zdefiniowanie pojęcia Gospodarki Morskiej wykaże, że dysponuje ono takimi wszystkimi wspólnymi elementami charakterystycznymi dla pojęcia Gospodarki w ogóle oraz odrębnymi i własnymi, z uwagi na charakter środowiska w którym zachodzą zjawiska gospodarcze.

Punkt wyjścia dla intelektualnej weryfikacji słuszności naszej definicji pojęcia Gospodarki Morskiej stanowi powszechnie w skali międzynarodowej przyjęta naukowa definicja pojęcia

Gospodarki:

Według definicji polskiej:

Działalność ta polega na wytwarzaniu dóbr i świadczeniu usług zgodnie z potrzebami ludności.

Według definicji angielskiej:

An economic system is a mechanism (social institution) which deals with the production, distribution and consumption of goods and services in a particular society”.

Z powyższego wynika nasza autorska definicja pojęcia **Gospodarki Morskiej**, z którą powiązana jest integralnie gospodarcza problematyka **zlewiska**.

*„Gospodarka morska jest to system gospodarczej działalności i skutków, związany ze środowiskiem morza i jego zlewisk, polegający na **produkcji i przetwórstwie, podziale oraz konsumpcji dóbr i usług**”*

Gospodarka Morska spełnia warunki posiadania statusu **odrębnej** działalności gospodarczej w ramach całej gospodarki, ponieważ posiada **wszystkie podstawowe elementy Gospodarki w ogóle** oraz **elementy odrębne** związane ze specyficznym środowiskiem morskim i zlewisk. Tymi cechami wspólnymi są: **1.produkcja, 2.podział, 3.konsumpcja** dóbr i usług.

1. en. production, fr. production, ger. Erzeugung, esp. producción, pl. produkcja
2. en. distribution, fr. l'échange, de. Verteilung, es. distribución, pl. dystrybucja
3. en. consumption, fr. consommation, de. Verbrauch, es. consumo, pl. konsumpcja

Gospodarka Morska jest **odrębną** działalnością gospodarczą w ramach całej gospodarki, ponieważ jest związana z **rzadkim dobrem publicznym** mórz i ich zlewisk. **Rzadkość** - jedno z podstawowych pojęć ekonomii, określające ograniczoną ilość zasobów w stosunku do nieograniczonych potrzeb. Takie dobra jak powietrze lub woda były uważane za dobra wolne, obecnie dominuje pogląd, że wszystkie dobra są rzadkie.

Gospodarka Morska jest mierzona wspólnym ekonomicznym wskaźnikiem **Wartości Dodanej Brutto** jej wszystkich morskich działalności gospodarczych i wchodzi w skład **Produktu Krajowego Brutto**.

Gospodarka Morska dysponuje wszystkimi ogólnymi oraz **własnym zestawem jakościowych i ilościowych** wskaźników ekonomicznych.

Gospodarka Morska tak zdefiniowana i jej **morskie działalności gospodarcze** będzie natychmiast rozpoznawalna obok innych pojęć:

sprawy morskie,
obszary morskie,
polityka morska,
strategia morska,
sektory morskie,

każde z nich mające swój własny zakres pojęciowy i własną miarę oceny.

Gospodarka Morska wraz z morską edukacją, nauką, badaniami, administracją, samorządem terytorialnym, stowarzyszeniami jest częścią **klastra morskiego**.

Morskie Działalności Gospodarcze

Wszystkie kraje UE biorące udział w dyskusji nad Zieloną Księgą wspólnej polityki morskiej UE określiły następujące **obszary** związane ze środowiskiem morskim, oceanicznym i ich zlewiskami: **badania, bezpieczeństwo, biotechnologię, dziedzictwo narodowe, edukację, ekologię, energię, informatykę, klastry, medycynę, naukę, obronność, oceanologię, oceanografię, prawo, porty morskie i śródlądowe, rybactwo, sport, stocznie, telekomunikację turystykę, zasoby surowcowe, zasoby siły roboczej, zarządzanie przestrzenne morze-łąd, zlewiska, żeglugę morską i śródlądową**

Nie rościmy pretensji do wyczerpania wszystkich obszarów morskich a także ich nazw.

Żaden z tych wyżej wymienionych obszarów **w całości** nie jest częścią gospodarki morskiej, gdyż **gospodarkę morską** tworzą tylko zarejestrowane **morskie działalności gospodarcze** mieszczące się **wewnątrz** wymienionych obszarów i oferowane na rynku. To one tworzą wartość dodaną – **wspólny** dla siebie miernik ekonomiczny.

Kraje UE, zwłaszcza mające dostęp do morza odstępują od nawyku myślenia i zarządzania: osobno morze, osobno łąd i osobno zlewiska, w miejsce jednego pojęcia i jednego zarządzania przestrzennego.

Według nas:

Nie wszystkie działalności np. **portów, żegluga, stoczni, rybactwa** należą do gospodarki morskiej. Należą tylko ich zarejestrowane, morskie działalności gospodarcze sprzedawane na rynku .

Nie cały obszar **morskiego prawa** należy do gospodarki morskiej ale należy np. morska, konsultacyjna usługa prawna, sprzedawana na rynku,

Nie cały obszar **morskich ubezpieczeń** należy do gospodarki morskiej, ale należy np. morska usługa ubezpieczeniowa, sprzedawana na rynku,

Nie cały obszar **morskiej edukacji** należy do gospodarki morskiej, ale należy np. morska usługa szkoleniowa, sprzedawana na rynku,

Nie cały obszar **morskiej ekologii** należy do gospodarki morskiej, ale należy np. usługa badań zanieczyszczeń morza przez rzeki, sprzedawana na rynku,

Nie cała **oceanologia** należy do gospodarki morskiej, ale należą np. usługi badawcze sprzedawane na rynku,

Nie cały obszar **morskiej logistyki** należy do gospodarki morskiej, ale należy np. usługa logistyczna: rzeka-port rzeczny-port morski-żegluga morska, sprzedawana na rynku,

Nie całe **dziedzictwo narodowe** należy do gospodarki morskiej, ale np. należą morskie wydawnictwa o polskich tradycjach morskich sprzedawane na rynku.

Nie cała działalność **naukowa i badawcza akademii i instytutów morskich** należy do gospodarki morskiej, ale np. należą zarejestrowane morskie działalności gospodarcze tych akademii i instytutów, sprzedawane na rynku.

Zadanie Badawcze Nr. 1. z zakresu ekonomii i zarządzania

Temat: Definicja pojęcia Gospodarki Morskiej i wyszczególnienie jej morskich działalności gospodarczych na podstawie badań ankietowych i analizy handlowych rejestrów sądowych

Skład Zespołu Badawczego:

Pracownicy naukowcy Akademii Morskiej w Szczecinie

Pracownicy naukowcy Uniwersytetu Szczecińskiego

Pracownicy Morskiego Wortalu Szczecin

Razem x osób

II. Klasyfikacja statystyczna wszystkich morskich działalności gospodarczych

Uzasadnienie:

Po wyspecyfikowaniu wszystkich działalności gospodarczych przez Zespół Badawczy Nr. 1. następuje zadanie nadania im odpowiedniego kodu statystycznego. Konieczność ta wynika z:

-Stanowiska Parlamentu Europejskiego z dnia 12 lipca 2007 dotyczącej wspólnej polityki morskiej

“należy zachęcać do opracowywania studiów dotyczących statystycznej bazy socjo-ekonomicznej dla monitorowania i kontrolowania skutków morskich działalności gospodarczych (sportowych, turystycznych) w regionach nadmorskich.”

„ Prawidłowe zarządzanie morskimi zasobami wymaga solidnej bazy informacyjnej”

- Stanowiska European Marine Equipment Council (do którego należą polskie organizacje okrętownictwa) nr.134 do „Zielonej Księgi o wspólnej polityce morskiej”:

„*Podkreślamy brak wiarygodnych danych statystycznych. Są to szacunki samych przedsiębiorstw, a nie oficjalne dane rządowe. Niektóre statystyki dotyczące wyposażenia statków są w ogóle nie publikowane lub są porzucane po wszystkich klasyfikacjach*”.

- Stanowiska European Network of Maritime Clusters i Policy Research Corporation

„*Zebranie danych statystycznych będzie niezwykle istotne. Praca ta wymagać będzie poważnego wysiłku i współpracy ze strony narodowych biur statystycznych, stowarzyszeń biznesowych oraz organizacji klastrowych.*”

Zadanie Badawcze Nr 2. z zakresu statystyki

Temat: Nadanie kodów statystycznych morskim działalnościami gospodarczym wyszczególnionym w Zadaniu Nr.1 według propozycji wyjściowej Policy Research Corporation

Skład Zespołu Badawczego:

Pracownicy naukowcy Akademii Morskiej w Szczecinie

Pracownicy naukowcy Uniwersytetu Szczecińskiego

Pracownicy Urzędu Statystycznego w Szczecinie

Razem x osób

Propozycja wyjściowa:

Wpływowa grupa konsultacyjna *Policy Research Corporation* (Przewodniczący Prof. Peeters) w oparciu o propozycję *European Network of Maritime Clusters*, w książce *Dynamic European Maritime Clusters* zasugerowała następującą wyjściową klasyfikację (celowo podaję w wersji angielskiej):

- 1. Shipping** Merchant shipping & ship management, shortsea shipping, cruise & ferry services, ocean towage

NACE 61.10 Sea and coastal water transport

- 2. Shipbuilding** New-buildings (merchant ships, fishing boats, tugs, workboats, supply ships, floating sections, barges, dry docks, inland vessels, yachts, naval vessels) Repair and conversion of vessels, Ship scrapping

NACE 35.11 Building and repairing of ships

NACE 35.12 Building and repairing of pleasure and sporting boats

- 3. Marine equipment** Manufacturing and wholesale trade in maritime equipment

NACE 29.11, 51.14, 51.65, 63.22 (partly)

- 4. Offshore** (supply) Construction, installation and conversion of platforms, storage vessels & equipment, drilling and support services

NACE 28.11 Manufacture of metal structures (partly)

NACE 63.22 Other supporting water transport activities (partly)

- 5. Dredging** Dredging, river works, construction of dykes, sand transport, nautical cable and pipeline works for offshore

NACE 45.24 Construction of water projects

NACE 61.20 Inland water transport (partly: sand transport)

6. **Inland shipping** Inland shipping (dry cargo, liquid bulk, containers, special transport), river and harbour towage, freighting, inland cruises and ferries
NACE 61.20 Inland navigation
7. **(Sea)ports** Cargo handling, shipping related storage, agency, maritime logistics & forwarding, port authorities, pilotage
NACE 63.11 Cargo handling (partly)
NACE 63.22 Other supporting water transport activities (partly)
8. **Fishing** Maritime fishing, professional inland fishing, shellfish production
NACE 05.01 Fishing
NACE 05.02 Fish farming
9. **Water recreation** Yacht construction (sporting, sailing and rowing boats, canoes, inflatable boats, floating sections) Repair, Yacht renting & catering
NACE 35.12 Shipbuilding pleasure boats (partly)
NACE 71.22 Renting of water transport equipment
10. **Maritime services** Bunkering, ship supply, rescue, diving, research & development, nautical training & education, maritime associations, maritime government services
NACE 63.22 Other supporting water transport activities (partly)
11. **Navy** (operations, maintenance, staff and administration education and research)
NACE 75.22 Defence activities (partly)

Powyższą propozycję **wyjściową** należy uzupełnić danymi wypracowanymi przez Zespół Badawczy Nr.1.

III. Metoda obliczania indeksu Wartości Dodanej Brutto i Netto

Uzasadnienie:

Projekt dotyczy podstawy gospodarki regionu czyli sektorów i ich **morskich działalności gospodarczych** gospodarki i klastra morskiego, (ich rdzenia czyli MŚP) których katalog, kwalifikacja, sieć powiązań i wspólne jakościowe wskaźniki efektywności ekonomicznej dotychczas nie zostały określone systemowo.

Łączna wartość dodana sektorów w polskiej gospodarce morską nie jest liczona i jest nieznana. Na podstawie nieznanej wartości nie można sprawnie zarządzać regionami

nadmorskimi, prowadzić planowania przestrzennego, zarządzać zasobami miejsc pracy oraz decydować o zakresie organizacyjnym morskiej centralnej administracji rządowej.

W Polsce nie ma nawet szacunku udziału gospodarki morskiej w PKB i ile generuje miejsc pracy. W pozostałych krajach UE statystyka wartości dodanej nie jest doskonała, tym niemniej na tyle bliska prawdy, że szacunkowo wartość dodana gospodarki morskiej w np: Francji wynosi 2% PKB, Włoszech 2%, Holandii 3%, Portugalii 5%, W. Brytanii 3% (11,8 miliarda £). W Unii Europejskiej około 3-6 % . Na świecie tę wartość dodaną szacuje się na blisko 5 bilionów Euro.

Zrealizowane Zadanie Badawcze Nr 3 projektu zbuduje podstawy zarządzania gospodarką i klastrem morskim zbieżnych z praktyką międzynarodową. Dopiero wówczas, dysponując pełną wiedzą, będzie można przystąpić, tak jak to czynią inne kraje, do budowy strategii morskiej i określić politykę morską państwa. Wiele instytucji rządowych, w tym Urząd Statystyczny w Szczecinie i organizacji pozarządowych jest zainteresowane uporządkowaniem podstaw ekonomicznych i wprowadzenia jednolitej metody liczenia wartości dodanej dla wszystkich morskich działalności gospodarczych.

Projekt nawiązuje do:

- Stanowiska Parlamentu Europejskiego z dnia 12 lipca 2007 dotyczącej wspólnej polityki morskiej

„morskie sektory przemysłowe i usługi wyłączając surowce tworzą 3-6% Europejskiego Produktu Narodowego Brutto, same regiony nadmorskie około 40%, 90% handlu zewnętrznego i 40% handlu wewnętrznego jest obsługiwane drogą morską, Europa dysponuje 40% światowej floty handlowej”

- Stanowiska Rządu RP z 30 kwietnia 2007 ws. Zielonej Księgi dot. przyszłej polityki morskiej UE

„We wspólnym interesie UE powinny zostać podjęte działania mające na celu opracowanie metodologii obliczania wartości dodanej wytwarzanej przez przemysły morskie wszystkich krajów Wspólnoty w celu stworzenia miarodajnej bazy danych o tym sektorze”.

- **Studium European Maritime Clusters** by Dutch Maritime Network/Agder Maritime Research Foundation, Norway, listopad 2003

- **Studium The Second Maritime Economy Report** by Censis, Mediolan 2003

- **Stanowiska British Statistics Office**

Zadanie Badawcze Nr 3. z zakresu ekonomii i statystyki

Temat: Określenie jednolitej formuły i metody liczenia wartości dodanej brutto i netto wspólnej w powiązaniu z metodą input/output dla każdej morskiej działalności gospodarczej wyselekcjonowanych według rezultatów Zadań Badawczych 1 i 2

Skład zespołu badawczego:

Pracownicy naukowcy Akademii Morskiej Szczecin

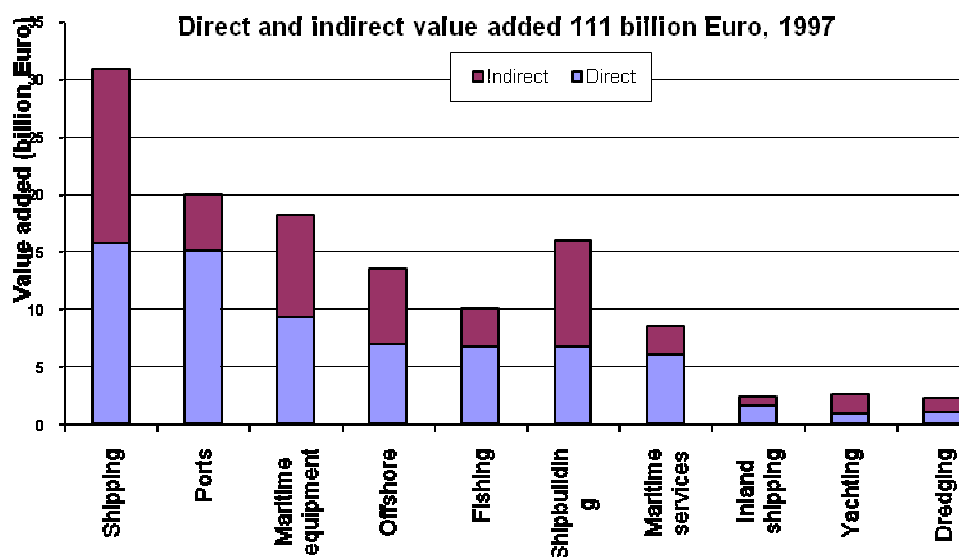
Pracownicy naukowcy Uniwersytetu Szczecińskiego

Pracownicy Urzędu Statystycznego Szczecin

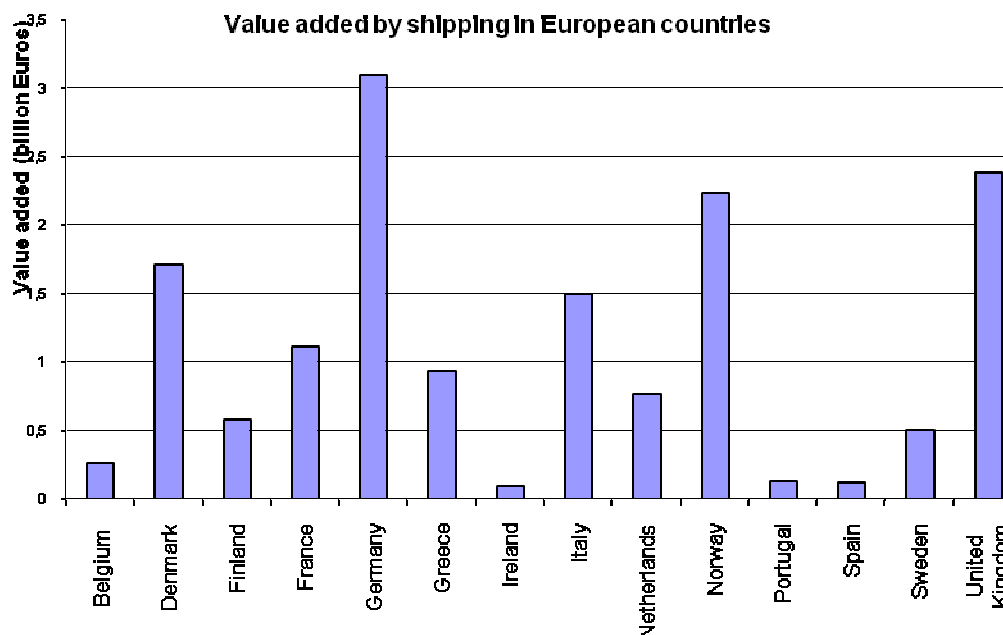
Razem x osób

Materiał pomocniczy:

a tylko w segmencie żeglugowym wg krajów:

Zadanie Badawcze Nr.4 z zakresu ekonomii i statystyki
Metoda liczenia rocznej zużytej jednostki pracy (annual working unit) dla każdej morskiej działalności gospodarczej

Skład zespołu badawczego:

Pracownicy naukowcy Akademii Morskiej Szczecin
 Pracownicy naukowcy Uniwersytetu Szczecińskiego
 Pracownicy Urzędu Statystycznego Szczecin
 Razem x osób

Materiał pomocniczy:

str. 9

Wszystkie (stare) kraje UE od wielu lat dysponują porównywalnymi danymi. Poniżej przykład włoski. Niniejszy projekt wprowadzi Polskę na tę samą ścieżkę.

FEDERAZIONE DEL MARE

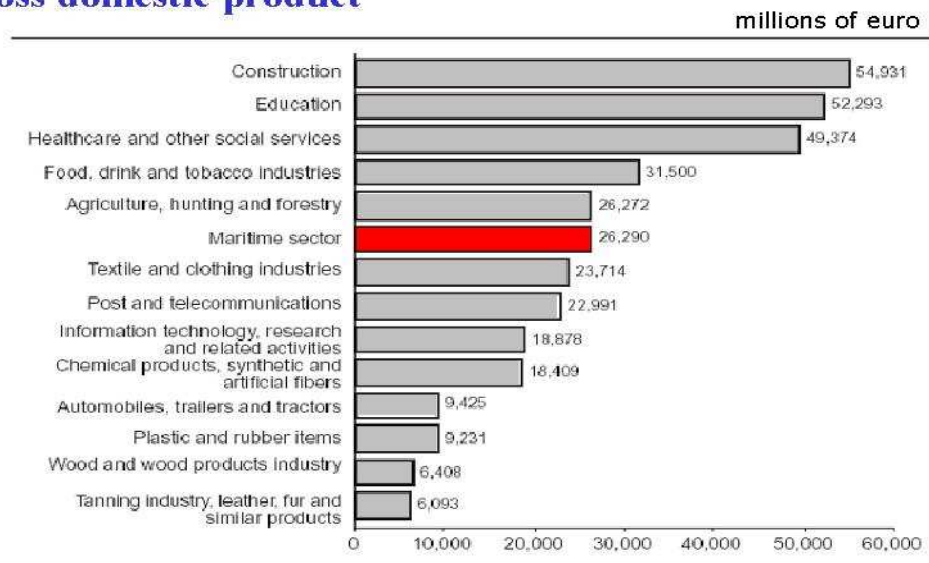
FEDERATION OF THE ITALIAN MARITIME SYSTEM

Italian Maritime Cluster

2,3% total GDP - 1,5% total employment

		Industrial maritime activities	Institutional Maritime activities	Total Maritime sector	
Input output	GDP (millions of euro)	24.230	2.635	26.290	
	Multiplier	2,333	1,510	2,154	
Work units (AWUs)	AWUs	Direct	144.240	41.590	185.830
		Upstream	85.040	8.680	88.985
		Downstream	81.260	0,000	81.260
		Total	310.540	50.270	356.075
	Multiplier	2,153	1,209	1,916	

Gross domestic product

Source: Censis, 2002

Projekt 2.

w ramach .... Programu Operacyjnego ..... ze środków .....

Czas trwania .....miesiące

Projekt ma charakter regionalny ale zarazem ponad lokalny, ogólnopolski i międzynarodowy zbieżny z podejmowanymi działaniami renomowanych instytutów, organizacji krajów i samej instytucji Unii Europejskiej. Wyniki zrealizowanego projektu służyć będą całej gospodarce polskiej i europejskiej zgodnie ze stosowanymi metodami światowymi, europejskimi i zaleceniami Parlamentu Europejskiego.

Projekt nawiązuje bezpośrednio do:

-Stanowiska Parlamentu Europejskiego z dnia 12 lipca 2007 dotyczącej wspólnej polityki morskiej

„należy wspierać powstawanie klastrów morskich wykorzystując już zdobyte doświadczenia. Zachęca się kraje członkowskie do zwiększania konkurencyjności regionów nadmorskich poprzez tworzenie centrów doskonałości w tym sieci klastrów w celu rozwijania innowacyjności tych regionów”

- Stanowiska Polski do Zielonej Księgi dotyczącej wspólnej polityki morskiej UE :

„Wprowadzenie koncepcji **klastrów morskich** jest czynnikiem, który przyczynił się do dynamiki wzrostu gospodarczego przemysłów morskich w wielu krajach europejskich. W działalność klastrów zaangażowane powinny zostać instytucje z **różnych poziomów łańcucha przemysłowego** począwszy od firm poprzez instytucje rządowe, po zaplecze naukowo-badawcze, a sieć powiązań pomiędzy nimi objąć musi wymianę **wiedzy, informacji, technologii, pracy, dóbr i usług**”.

Tytuł Projektu 2:

Wskaźniki mierzenia efektywności zachodniopomorskiego klastra morskiego

Westpomeranian Maritime Cluster effectiveness indexes

Uzasadnienie:

Funkcjonowanie na świecie i Europie od blisko 15 lat klastrów w tym morskich pozwoliło na wypracowanie wskaźników pozwalających na mierzenie ich efektywności. Celują w tym zwłaszcza Brytyjczycy i Holendrzy, których studia przytacza się poniżej. W Polsce wskaźniki te są nieznane i wyniki prac Zespołów Badawczych Zachodniopomorskiego Klastra Morskiego byłyby wzorem do naśladowania w skali całego kraju, w odniesieniu do wszystkich rodzajów klastrów.

Projekt nawiązuje do:

- **Studium Business Clusters in the UK - A First Assessment** „by Trends Business Research, London 2001, „Government’s Clusters Policy Steering Group Report
- **Studium The Second Maritime Economy Report** by Censis, Mediolan 2003
-

Zadanie Badawcze Nr 1. Z zakresu ekonomii i matematyki **Metoda określania wskaźnika lokalizacji dla klastra morskiego, czyli standardowego wskaźnika koncentracji (LQ- Location Quotient) wg formuły:**

$$LQ = (E_{ij}/E_j)/(E_{in}/E_n) \quad \text{lub} \quad LQ = (E_{ij}/E_{in})/(E_j/E_n)$$

gdzie

E_{ij} – zatrudnienie w przemyśle i w regionie j

E_j – zatrudnienie całkowite w regionie j

E_{in} – zatrudnienie krajowe w przemyśle i

E_n – zatrudnienie krajowe całkowite

Skład Zespołu Badawczego:

Pracownicy naukowcy Akademii Morskiej w Szczecinie

Pracownicy naukowcy Uniwersytetu Szczecińskiego

Razem x osób

Zadanie Badawcze Nr 2. Z zakresu ekonomii i matematyki **Metoda obliczenia powiązań (linkage) w klastrze morskim według formuły**

$$\ln \{ (x_{ij} * \sum x_{ij} \text{ dla wszystkich } i, j) / (\sum x_{ij} \text{ dla wszystkich } i * \sum x_{ij} \text{ dla wszystkich } j) \}$$

gdzie:

x_{ij} = sprzedaż przez przemysł i do przemysłu j w oparciu o tabelę „input-output”, przy pomocy dendrytycznego algorytmu redukującego.

Skład Zespołu Badawczego:

Pracownicy naukowcy Akademii Morskiej w Szczecinie

Pracownicy naukowcy Uniwersytetu Szczecińskiego

Razem x osób

Uwaga końcowa:

Studium **Business Clusters in the UK - A First Assessment** „by Trends Business Research, London 2001, „Government’s Clusters Policy Steering Group Report prezentuje konkretne wyliczenia.